

LA MALA CONSCIÈNCIA

Romana Ribé Llenas

—Em quedaré aquest.

—És el que més l'afavoreix. Li embolico per a regal encara que sigui per a vostè?

—Sí, si us plau.

Li encanta que les dependentes pilotes de les joieries la tractin de vostè tot i els seus vint anys acabats d'estrenar, només perquè fa una bona despesa. Segur que tenen instruccions de la mestressa.

Mentre li emboliquen el conjunt que s'ha quedat, la Brígida reafirma mentalment que és una bona elecció. Es tracta d'unes arracades i un penjoll d'or blanc de disseny. La mida és la justa. Res més vulgar i antiquat que aquelles joies ostentoses que llueixen algunes senyores juntament amb l'abric de pells. A més a més, el fet que valgui 500 euros evitarà la desagradable situació de trobar-se pel carrer amb qualsevol *quilla* amb les mateixes peces, cosa que l'hauria portat irremeiablement a no posar-se-les mai més. Llençar-les no, de cap manera, ella ha tingut una educació catòlica i llençar els diners així no estaria bé. Potser les

hauria donat a la Gertrudis, la dona de la neteja, com altres vegades. En fi, no cal pensar-hi més, perquè no es donarà el cas. És el regal d'aniversari que li fa la seva mare. Igual que l'any passat, li ha donat els diners en un sobre bonic i li ha dit: "Ja m'ensenyaràs el que t'has comprat". A ella ja li va bé, perquè així pot triar al seu gust, i d'altra banda s'estalvia el remordiment de sempre de comprar coses supèrflues mentre tanta gent passa gana al món. És un regal d'aniversari, s'ha de fer i prou. Intenta visualitzar-se ella amb tot el conjunt que es posarà aquella nit, i la reacció de les seves dues amigues íntimes amb les quals ha quedat per sopar. A veure si és veritat que la Judi aconsegueix portar aquell cosí seu tan guapo.

Tot just fora de la botiga recorda desagradosament que a la següent cantonada s'hi acostuma a posar a les tardes una vella i xacrosa pidolaire. A veure si està de sort i no hi és. Sí que hi és. Ja la lluca de lluny. Aquella maleïda i familiar fiblada de culpabilitat la impulsa a posar la mà a la cartera, però s'hi repensa, accelera el pas i passa sense ni mirar-se-la.

Al vespre, a casa, mentre s'arregla per sortir, no pot evitar sentir a la TV, que ha quedat engegada al menjador sense que ni ella ni els papàs se la mirin, un reportatge sobre els nens del carrer a l'Amèrica Llatina. Aquests dos fets provoquen en la seva delicada sensibilitat que durant la nit no llueixi el flamant conjunt amb tanta fruïció com havia previst, tot i les reiterades lloances de la Judi i l'Eugènia. I sobretot les furtives mirades del cosí, al collaret i a l'escot del seu vestit negre de Dior.

Des que pot recordar, sempre la constatació de la misèria, la malaltia, la desgràcia i la pobresa li han espatllat

els millors moments de la vida. És una veritable llauna. Prou que es diu que quina culpa en té ella, d'haver nascut a Occident i filla única d'una família benestant. Bé, benestant, benestant, segons com es miri. Només cal veure cada any la llista Forbes. I la quantitat de famílies que hi deu haver econòmicament per sota i encara per sobre de la seva. La de l'Eugènia, sense anar més lluny. "Que el teu pare hagi heretat una empresa que funciona i que ell ha anat fent cada vegada més gran tampoc no és res mal fet, que prou que s'hi ha deixat la pell".

Amb el temps se li acudeix que potser fer-se sòcia d'una ONG que operi al Tercer Món li podria anar bé per a la mala consciència, i així podria fruir per fi dels plaers que li proporciona la seva posició social. Vinga, doncs!

Però resulta que no fa res més que augmentar-la. Li envien cada mes una revista amb explicacions detallades de desgràcies ubicades a diferents punts concrets d'arreu del món: Angola, Burkina Faso, Etiòpia, Tanzània... No vol ni llegir-s'ho, la fa posar de mal humor. El que no pot evitar en fullejar-la és veure les fotos. Aquells hospitals bruts i miserables amb malalts per terra, aquells barris amb cabanes enfangades, amb els nens despullats, amb les panxes inflades plenes de mosques, i aquelles cares amb uns ulls enormes que sembla que se la mirin i li implorin a ella directament.

Fins que arriba el dia que llença directament la revista a les escombraries sense obrir-la. Ella ja fa el seu donatiu mensual, que no l'atabalin més.

Per a desesperació seva, un cop a l'any rep una carta a banda en què li diuen que està molt bé, que gràcies a ella fan grans coses, però que si augmenta el donatiu encara estarà

millor, i el pitjor són els exemples concrets. Amb 30 euros al mes tot un poble podrà tenir aigua corrent. 30 euros que ella es gasta en el seu perfume. Com pot ser tan frívola? I no veu cap més alternativa que augmentar el donatiu.

Passen els mesos i dedueix que les diferents ONG es donen les adreces dels seus socis, perquè progressivament comença a rebre cartes primer d'una ONG que es dedica només a problemes mèdics del Tercer Món, més endavant d'una altra que es dedica a promoure l'apadrinament de nens necessitats, després d'una que ajuda els refugiats, i així fins a quinze ONG diferents que li demanen la seva inestimable col·laboració. Quina barra! Com s'aprofiten del seu bon cor. Si ho hagués sabut abans... La mamà ja li diu sovint: "Has sortit massa figa, filla, no sé què en farem, de tu". Sort que no coneix la seva afició a la caritat, si no, vés a saber com reaccionaria.

Com pot ignorar tanta desgràcia aliena quan ja sap que existeix? Es fa sòcia de totes, la qual cosa fa minvar considerablement la paga mensual de 1.500 euros que li dona el papà fins que acabi la carrera d'Administració i Direcció d'Empreses. També aprèn a no obrir cap més carta d'ONG, que identifica fàcilment pels sobres. Mai més.

Però la pobresa l'aguaita als llocs més inesperats del seu entorn: pel carrer, a la tele, al diari, i a tot arreu. Pensa que tant de capficament en el Tercer Món li ha fet oblidar que la misèria propera també la necessita. Amb aquell mal de cor no sap viure. Corre a fer-se sòcia també de Càritas, la Creu Roja, i el Cottolengo. Ha sentit que més val fer-ho així que donar-los diners individualment, que molts es gasten en beguda i drogues. Els que tenen veritables necessitats acostumen a anar a una d'aquestes

institucions. Ara sí que no hi ha res més a fer. Ja no pot ajudar el món de cap més manera. A viure!

Ai, aquell cuquet que té dins seu i que ella no vol escoltar! La va rosegant i no sap ben bé què li vol dir. Fins que es materialitza en una idea ben concreta i li és impossible fer-se més la sorda: si volgués, faria de voluntària. Un cop conscient d'això, no para de donar-hi tombos.

Es fa voluntària d'un menjador de beneficència, i al cap de dues setmanes diu a l'encarregat que plega. No suporta ni un dia més la pudor de brut que fan els beneficiaris, el robatori del seu moneder de Gucci, i sobretot les obscenitats que li dedica cada dia en veu alta aquell sense sostre quan ella li serveix el plat. Entén que tot és fruit de les seves circumstàncies socials i que no han tingut tanta sort com ella, però és superior a ella. Segur que acabaria malalta. Fora.

Plora desconsolada. No s'acabarà mai aquest suplici? Després de dues hores plorant al seu llit sobre el nòrdic de ploma d'oca, una esletxa de llum la consola. Els nens. Pot ajudar nens necessitats. Els nens seran una altra cosa, pobrets, tan dolços i indefensos. S'imagina envoltada de nens i nenes esparracats que la petonegen agraïts, i ella els abraça commoguda. Però els nens del centre d'acollida on comença a col·laborar la rebutgen contínuament i li diuen paraules gruixudes. El cinquè dia un mocós del qual havien retirat la custòdia als seus pares per maltractaments li venta un cop de peu al sec de la cama que li fa veure les estrelles. Ella, com a acte reflex, li clava una bufa que el fa rebotar encara més, i ell se li tira al damunt i li comença a donar cops de puny. Els altres nens fan cercle al seu voltant i animen el seu company alegrement fins que un

educador hi ha d'intervenir. Després parla amb ella en privat per fer-li veure que potser no està preparada per a aquella tasca.

Quin desassossec! Quin turment! Com més fa per eradicar la misèria del món, més s'adona del que queda per fer, més augmenta la seva sensació d'impotència i més es tortura.

Surt de fer unes piscines al club esportiu i torna a casa. No s'ho treu del cap. Sua, tot i que s'ha dutxat. Sent que embogeix per moments. Cal trobar una solució costi el que costi. Camina i camina pel menjador amb els ulls desorbitats i mossegant-se les ungles llargues i pintades de granat, que va escopint a terra. Quin és el problema? El que sent i el que veu. Quina és la solució? Deixar de sentir, deixar de veure. Es dirigeix a la cuina fora de si. Cal ser valenta, serà un moment de no res. Hi ha tanta gent que pateix molt més! Remena frenèticament el calaix dels coberts i busca el ganivet gran. Ja el té.

Quan la mamà torna de l'*spa* i troba l'estossinada a la cuina, el crit d'horror és tan fort i llarg que arriba a les orelles del pidolaire que arrossega un carret ple d'andròmines pel carrer, i que avui ha decidit provar sort als contenidors del barri residencial.

—Refotuts rics! Què els deu fer bramar d'aquesta manera? Que no sigui la mala consciència, me cago en tot.

I segueix caminant, deixant un rastre etílic al seu pas.